Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Krav om frafall av gebyr

Dato

19.05.2021

Saksnummer

2021-00549

Tjenesteytere

AtB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klager ble ilagt gebyr 5. mars 2021. Klager forklarer at han ble ilagt gebyr fordi han ga kontrolløren et utgått busskort. Klager anfører at han hadde glemt at han den måneden hadde kjøpt månedskort igjennom mobilløsningen og derfor hadde gyldig billett.

Klager mener at AtB legger en streng forståelse av transportvedtektene til grunn ved at "Dersom du ikke kan fremvise billett, vil det anses som å reise uten gyldig billett." Klager oppfatter det som en unødvendig streng praksis og ønsker at nemnda tar stilling til dette.

Klager anfører at grunnen han ikke fylte på busskortet sitt var fordi nettbutikken ikke fungerte da han prøvde å kjøpe billett den 22. februar 2021. Nettbutikken fungerte fortsatt ikke den dagen klager ble ilagt gebyr. Klager forklarer at han stort sett alltid kjøper billett via nettbutikken, og fordi nettbutikken ikke virket bidro dette til forglemmelsen. Klager forklarer at han informerte AtB om dette i klagen uten at dette ble tatt hensyn til. Klager anfører at kontrolløren aldri spurte om han kunne ha kjøpt billett via alternativ kilde, som SMS, mobilapp eller lignende, selv ikke når han foreviste at nettbutikken ikke virket. Klager forklarer at kontrolløren begynte straks å fylle ut gebyr og det ble derfor ikke gitt noe tid til å tenke. Klager mener at dersom kontrolløren hadde spurt eller gitt tenketid, hadde klager trolig kommet på at nettbutikken ikke virket og at han hadde kjøpt billett via mobilapp. Klager legger til at han har en psykisk funksjonshemming og det at det ikke ble gitt tilstrekkelig tid fra kontrollør er en mangel på assistanse.

Klager krever frafall av gebyret og at AtB endrer praksis slik at kontrollør må spørre reisende om de har gyldig billett i annet format.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager ble ilagt gebyr 5. mars 2021 fordi han ikke kunne fremvise gyldig billett under billettkontrollen. I forbindelse med innføring av ny rutestruktur i Trondheim den 3. august 2019, gikk AtB samtidig over til åpen billettering. Ved åpen billettering kan den reisende gå om bord i bussen uten å registrere/validere eller vise frem billetten for sjåfør, så lenge denne er kjøpt/aktivert før påstigning.

Det er til enhver tid den reisendes ansvar å påse at man har gyldig billett før påstigning og at denne er klar til fremvisning ved en eventuell billettkontroll. Dersom man ikke fremviser billetten ved kontroll vil det anses som å reise uten gyldig billett, uavhengig av årsak.

Kontrollørene skal være serviceinnstilte og vennlige i en kontrollsituasjon, men ansvaret for å kunne fremvise en gyldig billett ligger hos den reisende.

AtBs billetter er i utgangspunktet upersonlige. Det betyr at andre personer kan reise på den samme billetten, så lenge de oppfyller vilkårene for billettkategorien. AtB kan derfor ikke tillatte en praksis der man ettergir tilleggsgebyr, dersom man i ettertid kan vise til en billett, når denne kan ha blitt benyttet av andre. Det er hvorvidt man fremviser gyldig billett under billettkontroll som er avgjørende for om man blir ilagt gebyr eller ikke.

Hensikten med å gjennomføre billettkontroller er at det skal gis sanksjoner til den enkelte som reiser uten gyldig billett. Dette gjelder også reisende som ikke betaler eller ikke fremviser gyldig billett under billettkontrollen. Målet med billettkontroller er å sikre inntekter fra billettkjøp, ikke fra tilleggsgebyr.

På grunn av ovennevnte informasjon finner AtB ikke grunnlag for å ettergi tilleggsgebyret.

Nemnda bemerker

Klager ble ilagt gebyr på bussen den 5. mars 2021 fordi han ikke kunne fremvise gyldig billett ved kontroll.

Klager anfører at han hadde glemt at han hadde kjøpt billett via AtB sin mobilløsning og at årsaken til at kjøpet ble gjort via mobilapp var fordi nettbutikken ikke fungerte da han skulle kjøpe billett til reisekortet sitt. Videre har klager anført at kontrolløren ikke spurte han om han hadde kjøpt billett med et annet alternativ enn reisekortet og at kontrolløren ikke ga han tid til å tenke seg om. Klager legger til at han har en psykisk utviklingshemming og mener at det var mangel på assistanse at kontrolløren ikke ga han tilstrekkelig tid. AtB har i sitt tilsvar vist til at ansvaret for å kunne fremvise en gyldig billett ligger hos den reisende.

Det følger av AtBs transportvedtekter pkt. 3 a og b at det er den reisendes ansvar å ha gyldig betalingsmiddel og å ha gyldig billett ved påstigning. Av transportvedtektenes pkt. 6.2 følger det at det skal ilegges tilleggsavgift dersom den reisende ikke kan vise gyldig billett. Bestemmelsen er objektiv. Gebyr kan således ilegges selv om passasjeren ikke har opptrådt klanderverdig.

Klager kunne ikke fremvise gyldig billett, og vilkårene for å ilegge gebyr var således oppfylt.

Vedtak

Transportklagenemnda finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Steinar Backe (leder)
Hege Sundby (Forbrukerrådet)
Steffen Lien (Forbrukerrådet)
Hege Sand (Ruter)
Olav Grøttland (Vy)